

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Ianuarie v. 1890

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (Posta-utalvány — Post-Anweisung.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelîngă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonatori vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului „Tribuna“.

Pentru 1890.

* În două rînduri di Coloman Tisza a făcut, când trebuia să vorbească: când cu manifestațiunile ce i-s'au făcut în vara anului trecut la Oradea-mare și în iuna primă a anului 1890, când di Huszár l'a felicitat pentru succesele obținute față cu „naționalitățile“.

Noi am tras din tăcerea aceasta concluziunea, că domnul Coloman Tisza nu mai crede de cuviință a vorbi ca mai înainte și nu voesc încă să vorbesc altfel.

De ce nu mai crede de cuviință și ce nu voesc încă, aceasta o vom fi vădînd poate mai târziu: deocamdată e destul, că domnul Coloman Tisza, care atât de adese-ori ne-a amenințat cu stivirea, de un timp începe a deveni mai rezervat față cu noi.

Ne pare bine și de atât; dar' mai bine încă ni-ar păre, dacă am pute să ostaticăm, ca și spiritul mai domol, de ar pare a se fi pătruns di Coloman Tisza, străbate în cercuri din ce în ce mai largi.

Constatarea aceasta însă nu ni-a fost până acum dat să o facem. Avem în contră în fiesce-care di ocaziunea de ne încredința, că precînd domnul Coloman Tisza tace, organele autoritate ale partidului guvernamental se pronunță asupra cestiunii „naționalităților“ și se pronunță tot ca mai înainte.

Astfel, ca să ne oprim aici în Ardeal, guvernamentalii din Cluj, făcînd

în coloanele organului lor „Kolozsvár“ o reasumare despre plîngerile Românilor în ceea-ce privește măsurile luate contra lor în timpul anului 1889, își încheie revista cu următoarele apostrofări:

Noi cu conștiința liniștită am fi gata să supunem toate aceste fapte unui judecător, și judecătorul nepreocupat ar dice, că atunci, când le-a făcut aceste, guvernul statului ungar și-a împlinit datoria.

Nu voim să discutăm cu nimeni.

Dar' și noi putem înregistra, că activitatea din anul trecut a politicilor români și a presei române a fost țintită spre aceea, ca să înăbușe în poporul român patriotismul și iubirea de țeară: ca să ridice idoli străini, care au să fie adorați.

Căci nu numai la Beiuș, ci și în Bistrița-Năsăud simboalele statului ungar n'au fost recunoscute, ci s'au folosit colori străine; în școale s'au propagat învățături false, — cum se nu fi intervenit statul în afaceri și se nu fi spart conjurațiunea și se nu fi arătat puterea față cu cei vinovați.

Dar' se le lăsăm aceste.

În noul an presa să procedă după alt program; oamenii politici să purceadă în o direcțiune patriotică și apoi alta va fi și ștergura: vor lipsi în tot cazul procesele de presă și „persecuțiunile“.

Care va să dică guvernul își face datoria, ear' Români, dacă țin să nu mai fie persecutați, n'au decăt să laude toate măsurile luate de guvern, — ori cel puțin să tacă.

Nu discutăm nici noi, când tesa e astfel pusă.

Deoarece însă cestiunea e cu totul serioasă, credem de cuviință să le spunem guvernamentalilor din Cluj căteva adevăruri, care merită să fie ținute în vedere.

Români sunt terile coroanei ungare, culți ori inculți, bogăți ori săraci, moșneni ai pământului ori venetici, sînt oameni făcuți din carne și oase și sînt destul de mulți, pentru-ca un stat atât de puțin consolidat ca cel ungar să aibă în anumite împregiurări oare-care trebuință de alipirea lor.

E deci indiferent, ce vor fi dicînd judecătorii „nepreocupați“ ai guvernamentalilor din Cluj: singurul lucru important e ce dic Români ei înșiși.

Și guvernamentalii din Cluj trebuie să aibă abnegațiunea de a recunoaște, că noi sîntem mai competenți ca dinșii de a spune, ce dic Români.

Români se simt aici în țeara lor și țin să fie tractați ca în țeara lor.

E deci în natura lucrului, că ei consideră drept dușmani ai lor pe toți aceia, care-i tractează ca pe nisce străini în țeară străină.

Acesta e un adevăr, pe care nu mai e nevoie să-l spunem noi: el se înțelege de sine și i-se impune ori-și-cărui om cu judecată.

Aceia deci dintre concetățenii noștri, care stăruie, ca Români să aibă în țeara aceasta direcțori, ba până chiar și judecători, care nu-i înțeleg limba, nu-i cunosc firea și nu-i dau nici o dovadă de patriotică iubire, trebuie să fie împăcați și cu gândul, că nu vor avé să conțeze la spriginul Românilor atunci, când actuala organizațiunea a statului ungar va fi pusă în joc.

Aceia, care cred, că statul ungar se poate consolida, că el se poate susține și fără de conlucrarea Românilor, n'au decăt să meargă înainte, primind și răspunderea pentru toate consecuentele politicele lor.

Noi însă, care nu o credem aceasta, avem datoria patriotică de a trage în fiesce-care di luarea aminte a cerurilor hotărîtoare asupra pericolelor din ce în ce mai grave ce rezultă pentru noi toți din politica aceasta.

Datoria aceasta luptătorii români o vor împlini și în anul 1890 cu atât mai virtos, cu cât mai apropiat e pericolul.

Nici guvernamentalii din Cluj, nici alteineva în lumea aceasta nu are să ne învețe pe noi, cum avem să ne iubim țeara. Hotărîrea, cu care combatem pe cei-ce țin spiritele în continuă frământare și stăruim pentru restabilirea bunei înțelegeri, lupta pe care o purtăm e destulă dovadă, că iubim și pământul și pe oamenii adunați de soarte deasupra lui.

Ceea-ce nu iubim sînt numai oamenii, care, stăpâniți de gânduri deșerte, nu ne lasă să trăim în bună pace.

Români sînt oameni trecuți prin lungi suferințe, prin multe și grele încercări. Ori-și-cât de grea ar fi deci pentru dinșii actuala stare de lucruri, ei, care au sciut să crească și în timpuri cu mult mai grele ca cele de astăzi, nu și-au pierdut și nu și vor pierde îndelunga răbdare: își dau și vor urma a-și da ficiorii în oaste, plătesc și vor urma a plăti dările grele, se supun și vor urma a se supune legii și autorităților publice, sînt și vor rămâne cetățeni leali și supuși credincioși ai Monarchiei lor.

Atât însă și numai atât.

Așa a fost până acum și așa are să fie și de aici înainte, cîtă vreme nu se ține seamă de aspirațiunile legitime ale Românilor.

Nepăsători și reci sînt și vor rămâne Români față cu cei-ce stăruie ori suferă ca ei să fie tractați ca nisce străini în țeara lor.

„Da mai bine așa“, — dicea el celor-ce-l necăjiau, — „când mînc nu trebuie să le reșucesc, ear' după mîncare n'am grije să le șterg și de beut pot be fără să le ud“.

S'a ortăcit însă cu „Nana Iulia“, ca ei să nu-i dică lumea, că e fără bărbat, și lui că sare gardurile.

Precînd venise el la ea, birtul era fără nume, dar' oamenii sciiau, că dacă se duc la „Nana Iulia“, se bagă în birt.

Lui însă nu-i plăcî. „Trebuie ca și birtul nostru să aibă nume, să fie cu firmă, ca și după firmă să vadă oamenii, că la noi e birt“, — disese el în ziua dintîiu; ear' „Nana Iulia“ dînd din umeri îi răspunde: par'că așa n'ar sci“.

De atunci birtușul di de di s'a tot muncit-cu gândurile, ca să dea birtului un nume mai cu haz decăt al altora. „Să-i dau un nume, frate Lae, încât toți să ridă când îl cetesc și când îl vor auzi“. Ear' Lae cel mai bun prieten al lui, se căsnia și el cu mintea, ca să potrivească o numire mai soadă, însă nu i-se părea bună nici una din câte îi plesnise prin cap. De spunea birtușul vre-o numire, Lae strîmba din nas; ear' dacă scoțea Lae v'una, birtușul îl lua în ris. Și Doamne feresce, să fi făcut vre-unul ceva preste voea și fără învoeala celuiialt.

Astfel rămăsese birtul multă vreme nebotizat, ear' birtușul, frământîndu-se cu gândurile, ca să nascocască o numire șugubeață.

Se scurse atîta vreme, încât la birt nu prea veniau alți oaspeți, decăt măiestri opinari, fiindcă oamenii mai bucurosi trag la cei de seama lor, și apoi și erau argășitorii ascuțiți la limbă și afară din cale chieluitorii și beutori, încât nu fieceine putea să țină piept cu ei.

Ce e drept, la început le venia șod lucrul; birtușului fiindcă îl vedeau breslașii lui de odinioară cărcămar, ear' argășitorilor fiindcă pe „Maistor Ioța“ de altădată îl vedeau acum birtaș. Dilele însă trec, și cu cât petreceau mai multe seri în cărcăma lui, cu atât înțeleseră mai bine, că „Maistor Ioța“ e acum la birt la „Nana Iulia“. Și se obișnuiseră în urmă a nu mai dice la „Nana Iulia“, nici la „Maistor Ioța“, ci la „Ioța“, adecă la birt, fiindcă el era birtușul.

Lui însă nu-i venia la socoteală și, cum era nemulțumit, dișe prietenului seu: „Mă Lae, apoi nu sîntem noi în stare, ca să botezăm un birt?“ „Dacă l'au botezat alții“. „Hu! Vorbă să fie, dar' dacă eu mor, cum rămîne cu numele birtului? Tot prosti sîntem noi“. „Lasă-l dracului și nume și tot ce mă necăjesci cu el și în urmă de ce să ne ferbem noi capul?“ „Că bine dici tu, Lae...“ „I-a dat drept, dar' numai ca să nu-l supere, lui însă nu-i ieșea din cap gândul botezului și așa în

el mereu se trudia, ca să găsească o numire potrivită. Când vedea însă, că din câte i-a trecut prin minte nu-și poate alege nici una, necăjit murmura: „Că bine dici tu, Lae, ce să ne spargem noi capul, îl vor boteza alții...“, ba nu... adecă de ce să nu-l botez eu?.. Așa-i Lae, se apuea de un lucru' face cât face, apoi se lasă...“

Și botezul birtului nu-i dădea pace nici noaptea. Câte-odată îi părea, că a găsit cel mai potrivit nume, dar' atunci îi fulgera altul prin creeri și, tot socotindu-se, pe care să-l aleagă, se încurca mai rău în gânduri. „Ba, că nu-i lucru curat cu botezul ăsta...“, dar' tot rămân prelîngă al doilea...“

Dimineața, mulțumit și vesel, chiemînd pe Lae, îi spunea cum s'a gândit să boteze birtul. „Ci nu te face de mascără, ce vrei cu numele ăsta, că rid și câinii de el“, îi răspunde Lae, ear' „Maistor Ioța“ se uită la el. „Adecă nu-i șod, nu-i la potriveală“, dișe el într'un târziu, cădînd ear' pe gânduri. „Dar' e ascult eu de Lae, de ce să-i spun eu lui toate, așa, fac eu cum sciă că-i bine și nu-mi trebuie sfatul altora“. Își gândise el să facă așa, dar' când nimeria altă numire, îl mîncea limba să o spună lui Lae, ear' prietenul seu nici vorba, să o găsească potrivită. Și astfel trecuse vara, fără-ca „Maistor Ioța“ să boteze birtul. Ear' precînd viile erau culese și mustul de struguri începea să fearbă, de te pișca la limbă, în birtul „Ioța“ timarii petreceau în

Ioan, proprietar și director emeritat al băncii „Albina“; Ioan Manole, comerciant; Tache Stănescu, comerciant și proprietar; Const. I. Popasu, privatier; Mihail G. Stănescu, comerciant; Gr. Birea, comerciant; Nicolae N. Bidu; Ioan Lengero, avocat; N. Strevoiu, avocat; V. P. Bologa, dirigintul filialei „Albina“ în Brașov; Nicolae Bărbuecan; George N. Popp; George M. Zanesco, comerciant; George Navrea junior, măcelar; Nicolae Popovici, artist român; Anton Purcherea; Nicolae G. Navrea; G. Stefanovici junior, comerciant; Nicolae Baboceanu, comerciant; Ioan George Bozianu; George Bozianu, conditor; Constantin Nicolau; S. Bobancu; I. I. Teclu; Ioan Rădulescu; G. Stefanovici; Iosif Pușcariu, avocat; Ioan Taflan; Ioan Dușoiu, comerciant; Nicolau Dușoiu, comerciant; Ioan Dușoiu jun., comerciant; Ioan I. Ciurcu; Nicolae I. Ciurcu, librar; Nicol. G. Eremia; Ioan I. Burduciu; Nicolae Flusturanu; C. Flusturanu; Vasile N. Bidu, comerciant; Dr. Dimitrie Popp, avocat; Dr. Aurel Muntean, candidat de avocat; Nicolau Gredinar, comerciant; Victor Popescu, avocat; Octavian Sorescu, avocat; Mihail Popp, pictor; Petrache M. Zanesco, comerciant; N. Petra Petrescu; Ioan T. Popovici, proprietar; Ioan I. Sotir, comerciant; D. R. Pascu; Simeon Dămian, avocat; Ioan Sahadeanu, comerciant; Ioan I. Maximilian, preot gr-oriental; G. I. Nica; Chariton I. Petric, comerciant; Sterie Stînghe, proprietar; George Navrea senior, măcelar; Andrei Voina, cojocar; Nicolae Purcărea, proprietar; Ioan Stînghe, măcelar; Ioan Vlaicu, comerciant; Nicolae Orgidan, măcelar; Arsene Pitiș, măcelar; Vasilie Spudera, comerciant; Andrei Badea, cantor; George Florea, proprietar; Dumitru Stînghe, elev la școala de aspiranți; Stefan Kikomban, comerciant; Dragomir Pulpaș, comerciant; George Navrea, proprietar; Nicolae Stînghe, proprietar; Nicolae Gall, proprietar; Dumitru Opreșcu, proprietar; George I. Popovici, proprietar; Nicolae Gofina, proprietar; George Vlaicu, proprietar; Bucur Băncilă, proprietar; Ioan N. Gămulea, comerciant; Stefan T. Median, comerciant; Iacob Grindu, cojocar; Christea Oltean, proprietar; George Ucenescu, protocantar la biserica Sf. Nicolae; D. Burbea; Voina Mireanu; Dumitru Gonția; Vasilie I. Voina, comerciant; Stefan Pitiș, măcelar; Nicolae D. Lupan, comerciant; George Roncea, măcelar; Stefan Găitan, proprietar; Nicolae Radu Stînghe, măcelar; Stefan Belindescu, proprietar; Nicolae Stînghe, comerciant; Vasilie I. Mitoc, comerciant, Vasilie Baboi, proprietar; Dumitru Roncea, măcelar; Andrei Pulpaș, proprietar; Ioan Iordache; Nicolae Rășnovean, proprietar; Constantin N. Rășnovean, proprietar; Ioan I. Bogdan, comerciant; Câmpean Teodor, comerciant; Ioan R. Spudera, econom; Dumitru N. Căpățînă, comerciant; Ioan Girincea, măcelar; Nicolae Oprea Furnică, econom; Radu R. Spudera, econom; Ludovic Roman, c. r. căpitan în pensiune; Irodion Neguț, proprietar;

FOIȚA „TRIBUNEI“

Din lume.

Schită

de Oreste.

Birtușul dela ospătăria „La cioară“ fusese mai înainte argășitor. Nu s'a putut însă năvăli cu nevastă-sa, și fără sfadă, fără larmă leșpărîindu-se de ea, s'a ortăcit cu „Nana Iulia“, veduvă cu doi copii și birtușă cu casa și cu ceva stare rămasă dela bărbatul ei. De dragoste nici vorba, fiindcă „Nana Iulia“, eși avea treideci-și-opt de ani și trecuse prin multe rele, se păstrase însă bine, așa înfăț puțin se schimbasese dela vîrstă de 25 de ani, și dacă încrețiturile de pe frunte n'ar fi fost atât de adânci și vîrgile de sub ochii ei săprîi atât de negre, ai fi diș, că nu și-a pierdut nimic din frumuseța de odinioară; ear' birtușul era om urît, cu capul mic, cu fruntea îngustă, cu ochii mari în coloarea castanelor și bulbucăți de-i ieșiau afară din scărle, ca și la o broască călcată preste mijloc de roata eociei; dar' plini de șireție și neas-impărați în orbitele lor. Gătul îi era scurt și gros ca la un bou, burta umflată ca o ută, de-i înghiția tot pieptul, ear' picioarele ca oi butuci. Mustelele și-le mușca necontentit, decăt și-se părea, că veđi rinjindu-se un bou de măcelar.

dragul inimii. Într-o seară însă s'a întemplat, că venind alți oaspeți cu lăutari, li-s'a stricat petrecoarea. „Mă Iofo“, se rēsti Costa lui Năun, „să fiu blăstemat de mai cale în birtul tēu, dacă mai primesci alți goști afară de lederi, și voi“, se întoarse el cătră cerialții, „sînteți oameni de nimica de mai veniți la el“. „Așa e“, grăiră ei, „sîntem noi destui, îi trecem noi beutura, ce să ne scie toată lumea ce facem aici“.

Altuia i-ar fi cădut greu să facă cum doriau dubarii, lui „Maistor Ioța“ însă îi părea bine, și vedînd pe tovarășa sa nemulțumită, îi dișe: „Ci nu fi prostă Iulio, că-i mai bine așa, nu trebuie să slugăresci pe toți dații de potcă, și tu nu cunosci pe lederi, sînt oameni, Iulio, care și dacă țirguesc și dacă nu țirguesc, vin la birt, mîncă și beau, chieltesc fără de socoteală și nu se uită la tot crețear, ca cojocarii...“ „Ce ca cojocarii? Cojocarii sînt oameni, oameni, care țin la casa lor, strîngători, nu ca voi lederii, mîni sparte...“, și de ce să fie lederii mai buni decăt cojocarii? Cojocarii sînt oameni, Iofo, nu ca voi lederii, așa se scii tu!“

Și se bucura „Nana Iulia“, că l'a putut lovi pe Ioța, căci decăt se întovărășise cu el îi venia de multe-ori să scoată din birt pe toți argășitorii, și apoi tatăl ei fusese cojocar!

(Va urma.)

bu; Nicolae Câmpian, proprietar; Teodor, comerciant; Ioan M. Barbea, proprietar; Dumitru Haller, cojocar; Vasile Popovici, măsar; Teodor Nicolau, comerciant; Dumitru I. Muntean, comerciant; Dumitru I. Pascu, comerciant; Valeriu Ūveges, angajat de bancă; Dominic Raŭiu, oficial de bancă; Ioan Cădea, angajat de bancă; Dumitru Axente, angajat de bancă; Nicolae Muntean, proprietar; Ioan Maximilian, paroch gr.-or.; Anghel Măciucă, proprietar; Dimitrie C. Petcu; Iosif Pap Gerendy, jude reg. în pensiune; V. Grindeanu, chimist; Nicolae Moian, comerciant; Nicolae N. Navrea; Dumitru D. Iarca; Constantin Voicu junior, zaraf; Teodor T. Christan; Florea Pernea, zaraf; Ioan Vătășan, preot gr.-or.; George Stinghe, măcelar; Andrei A. Lupan, măcelar; Costi Orghidan, proprietar; Ioan I. Stinghe, măcelar; Nicolae Butmăloiu, măcelar; George Prejmerean; George Furnică, măcelar; George Stinghe, măcelar; Ioan A. Lupan, măcelar; Dumitru Stinghe, măcelar; Vasile Grădinar, măcelar; Nicolae G. Furnică, măcelar; N. Stinghe, măcelar; George Barla; Ioan Urzică; Radu Măzărescu; Nicolau Puiu, angajat; George Vlădăreanu, cântăreț; Bucur Cristea; Radu Răsovean, proprietar; Ioan Iacșa; Manole Iacșa; George Irimie; Dumitru Popa; George Puiu, proprietar; Constantin Vlădărean, proprietar; George Drăgănescu, proprietar; Ioan Scurtu; Ioan Moldovan, proprietar; Ioan Balea, proprietar; Ioan Scurtu; Ioan Tampa, proprietar; George Zizei; Ioan Voina, proprietar; George Aldea, proprietar; Ioan Rusu, proprietar; Constantin Aldea; Nicolae Oancea; Nicolae Uzozi; Dumitru Rusu; George Sărbu; George Pavel; Nicolae Aldea; George Voicu; Dumitru Mărăoi, proprietar; Vasile Tampa; Nicolae Cati; George Șerban, proprietar; Ioan Căthi; Nicolae Negură; George Dușia; Dumitru Negură; George Bărsan, plugar; George Acim; Ioan Nistor; Pantelimon Petrișor, proprietar; Radu Tampa; Nicolae Răsovean; George Chărstolovean, proprietar; Ioan Popescu, comerciant; Ioan D. Spudercu; Ioan Giuvălcă, comerciant; Radu Panțu, proprietar; Hristea Frunză, proprietar; Florea Mămulă, măiestru lemnar; Ioan Mămulă, măiestru lemnar; Dumitru D. Furnică, covrigar; Vasile Muntean; Ioan Furnică, proprietar; George Căciutu; Dumitru Muscal, proprietar; George Samoilă; Nicolae Șfetea, comerciant; Nicolae Gall, croitor; Aron Bunbea, măsar; Nedelcu Hârbea, proprietar; Ioan Neșuș, proprietar; Nicolae Neșuș, proprietar; Ioan Purcărea, proprietar; Radu Invăltor, proprietar; Radu Neșuș; Dumitru Răsovean; Dumitru Pricu; Radu Barbea, econom; Ioan Pernea; George Frunză; George Măzărean; Ioan Fugăciu; Manole Purcherea, condonier; George Șelaru; Florea Sulucă; Ioan Manu; Nicolae Lingură; Constantin Pitiș, proprietar; Ioan Musiu; Vasile Badaea; Ioan Șelaru; Ioan Gall; Vasile Jalea; Ioan Jenea, proprietar; George Ardelean; George Bratu; George Gofna; Ioan Puff; Ioan Moșoc; George Barbu; George Kacez; Dumitru Barbu; Simeon Ardeleanu, proprietar; Dumitru Crisbășianu; Dumitru Gall; Dumitru Goncea; Ioan Goia; Nicolae Rusu; Andrei Bubișu; Dumitru Bidu; Ioan Perșanar; Petru Alexă; Dumitru Florea; Nicolae D. Florea; Nicolae Muscal; Ioan Mazere; Voina Jalea; George Mitoc; Ștefan Măciucă; Nicolae Manu; Spiridon Muscal; Dr. G. Baiulescu; Radu N. Părvu; George Birea; N. Părvu.

Anul 1889.

II.

Situația internă.

Trăgând bilanțul general din evenimentele anului expirat, va trebui să recunoaștem, că pentru noi Români din monarhia austro-ungară, și în special pentru cei din țările coroanei ungare, el a fost încătrva mai favorabil, decât cei premergători.

Bine se fim însă înțelegi. Înainte de toate n'am voi să merităm imputarea, că prea sîntem optimiști în această apăsătoare noastră. Și de aceea constatăm dela capul locului, că nici în anul acesta nu s'a adus nici o îmbunătățire reală în situația noastră internă.

Toate neajunsurile și nedreptățile, de care am avut cuvinte de ne plînge în trecut, au rămas neschimbate și în anul expirat și după toată probabilitatea vor continua și în anul, în care intrat.

Tendența de a preface Ungaria în țară poliglotă într'un stat național, fatala „idee de stat maghiară“ a fost și în anul trecut suprema dogmă de politică internă și probabil va rămâne și în viitor, cătră vreme statul ungar este guvernat de actualul guvern cu concursul actualului parlament.

Ba nu numai că n'a încercat nimeni dintre factorii hotărîtori ai statului să mulțumească măcar una din

pretensiunile naționalităților, se curme măcar una din plîngerile lor, ci guvernul a făcut chiar un pas înainte în avântul său sdrobitor de naționalități, a sporit în măsură mare nemulțumirea Românilor prin demersul său nimicitor contra școalelor noastre secundare, început prin maghiarizarea ilegală și violentă a gimnasiunii noastre dela Beiuș.

Singur acest eveniment de tristă amintire ar fi de ajuns, pentru a pute susține în țesă generală, că situația naționalităților și în special a noastră a Românilor nu numai că nu s'a îmbunătățit, ci mai virtos s'a agravat în anul 1889.

Mai sînt însă și altele la mijloc. Presiunea guvernului asupra sferelor conducătoare ale bisericilor noastre și cu deosebire asupra unora dintre arhierii români s'a vîdît și în anul expirat aducînd cele mai triste roade. Amintim numai celebrul cas al suspendării protopopului Berinde dela Seini, care precît de arbitrar și violent a fost, pe atât de caracteristic s'a motivat în și mai celebra circulară a părintelui episcop Szabó dela Gherla, prin care clerul român din nou este bînuît fără leac de cauză, că ar face politică neiertată și contrară intereselor statului.

Că guvernul de bunăvoie nu e dispus să renunțe la politica sa internă, dusmăna naționalităților, destul de lămurit se vede și din atacurile, a căror țintă au fost în anul expirat așezămintele și averile noastre grănițeresci. Scim cu toții cum s'au „regulat“ afacerile năseudene și avem sciri pozitive, că această „regulare“ se continuă și față cu fondurile grănițeresci din Sibiu și Caransebeș.

Și ca să fie și mai evident, că pentru noi Români stăpînirea țerii a rămas și în anul trecut ceea-ce a fost în cei premergători, și a avut și în anul acesta un epilog goana nelinștată a anului premergător contra publicisticii noastre. Dl Ioan Valeriu Barcianu, redactor la „Luminătorul“, achitat la prima pertractare, a fost condamnat de jurații jidano-maghiari din Arad la a doua pertractare pentru niște articoli, care mutatis mutandis au fost publicați mai înainte fără nici o teamă de procuror și de curtea cu jurați în foile „patriotice“ „Nemzet“ și „Budapester Tagblatt“.

Am pute să continuăm pe calea aceasta, dar' credem, că este de ajuns pentru ilustrarea aserțiunii dela început, că nici o îmbunătățire reală nu s'a adus în anul trecut în situația noastră internă.

Și cu toate aceste repetăm, că anul din cesiune ni-a fost încătrva mai favorabil ca cei premergători.

Anume este netăgăduit, că deși atât guvernul, cât și partidele parlamentare din dieta, care nu mai este a țerii, ci numai a Maghiarilor, pe întrecute au continuat a fi conduse de cea mai crassă lipsă de respect și bunăvoință față cu naționalitățile nemaghiare, totuși — pare-ni-se — nu le mai dă mâna să se manifesteze această lipsă în modul brusc și fără de rezervă, precum o făceau în anii premergători.

Licităția partidelor „patriotice“ în poftă de a nimici naționalitățile s'a mai domolit, entusiasmul cel fără de margini pentru „Kultur-egylet“-uri a cam scăzut, ba ministrul de interne, contele Géza Teleki, s'a vîdît îndemnat a da o circulară, prin care se fermuresc zelul patrioților de a vota imposita comitatense pe seama societăților de maghiarizare.

Nu mai puțin adevărat este, că dl Coloman Tisza, apurilg sdrobitor de naționalități de odinioară, nu mai „umbă după soboli“, nu mai dă cu piciorul în pămînt și nu se mai laudă, că va „strivi la părete pe agitatorii naționalităților“. Nu-și mai face titluri de glorie din persecutarea naționalităților, nu mai cearcă să prindă pe șovinisti cu năluca lor, ci cu binișorul încearcă a se face indispensabil la guvern, provocându-se la succesele-i problematice pe terenul economic și financiar, laudându-se cu echilibrul bugetar, cu reușita conversiunii datoriiilor publice, cu succesul răscurpării regaliilor etc.

Asemenea și vitejia presei patriotice a cam mutat-o pe altă coardă. „Kolosvár“, fabricantul de opinie publică în Ardeal, deși tot atât de rău informat și cu aceeași rea credință, ca și în trecut, este cu mult mai blăjîn și mai de multe-ori a arătat bunăvoință surprinșătoare atât față de Români, cât și față de Sași. Marele rabin politic „Pester

Lloyd“, atât de vehement altădată față cu tot ce nu este maghiar, a ajuns și el în anul Domnului 1889 la convingerea, că Ungaria „de o mie de ani este o țeară poliglotă și după toată prevederea omenească poliglotă va rămâne și în viitor“. Diarul puternicilor clericali, „Magyar Allam“, care altcum nu prea face opoziție crăncenă guvernului, a început a pleda pe față pentru împăcarea naționalităților, ear' desvoltarea ideilor de maghiarizare a fost continuată, ce e drept, și în timpul din urmă, poate pentru a nu rumpe deodată cu tradițiunile trecutului și a nu-i instrăina prea tare pe șovinisti, dar' numai de nise oameni mai mult sau mai puțin inofensivi, cum e bună-oară dl Beksiacs Gusztáv, pe care cetitorii nostri îl cunosc de ajuns din articolii sei publicați în „Nemzet“, pe care anume l'am reprodus și noi.

Ca date cu deservire concrete amintim, că actualul episcop al Caransebeșului, Preasfinția Sa părintele Nicolau Popea, în anul expirat a obținut aprobarea Coroanei de a se așeza în scaunul său arhieresc, precănd în anul precedent 1888 tot Preasfinția Sa, pe atunci vicar arhieriscopesc în Sibiu, n'a fost întărit de guvern nici chiar în scaunul vicepresidial, astăzi de foarte mică însemnătate, al „Asociațiunii transilvane“. Mare schimbare a vremurilor.

Să uităm apoi, că în aceeași di Maiestatea Sa a dispus pe calea grației la propunerea guvernului unguresc abolirea procesului contra generalului Traian Doda, ear' tribunalul din Sătmăre a achitat pe bravul nostru luptător Dr. Vasile Lucaci de sub acusa agitării.

Mai mult sau mai puțin simptomele este și întemplantarea, că înalt-preasfinția Sa metropolitul Miron a aflat de cuvîntă a-și accentua sentimentele sale romănești în cunoscuta-i scrisoare cătră președintele „Kultur-egylet“-ului din Cluj, un lucru, care mai înainte nu credem să se fi întemplantat așa de hotărît, ca-și-cănd dl Tisza n'ar mai ședea în portofoliul de ministru-președinte din Budapesta.

Toate aceste stau în legătură unele cu altele, căci toate dovedesc, că guvernului și patrioților, care-l susțin, nu le mai dă mâna să fie atât de neîmpăcați față cu naționalitățile, precum au fost mai înainte.

Se înțelege, nu putem încă să știm, ce anume a pricinuit această vîdită schimbare a politicii interne din Ungaria. Ceea-ce nu scim, am pute însă ghici, dându-ne seamă de situațiunea externă a monarhiei noastre și a Europei întregi, despre care s'a vorbit la locul acesta în Nrul nostru de ieri.

Căci este lucru natural, că în vederea marelui conflict extern, de care în mod fatal ne apropiem, este înainte de toate interesul monarhiei și interesul alianței de pace, ca aici în părțile răsăritene ale monarhiei, în eventualul teatru al conflictului internațional, să nu mai dureze prea acute cesiuni interne, prea grave nemulțumiri, prea mari conflicte, care în timpuri de grea cumpănă să poată paralisa lucrarea de apărare a monarhiei.

În vederea situației externe a monarhiei vor fi silit resoanele de stat și pe guvernul și pe „patrioții“ nostri să-și calce pe inimă, să-și impună oarecare rezerve, și nu mai fie atât de impetuosi în urmărirea fantasticelor scopuri ce și-au impus.

Care va să știe, deși nu din bunăvoință, cel puțin de silă, deși nu din înțelegerea adevăratelor interese ale țerii, cel puțin forțați de împingurări se vîd îndemnați și guvernul și noi să fi cel puțin mai cruțători față cu naționalitățile nemaghiare.

Ear' aceasta este un bun început spre desvoltarea mai firească a raporturilor din Ungaria.

Căci forța situațiunii externe nu numai că nu va slăbi, ci va deveni din di în di mai imperativă, până când vor ajunge lucrurile la rezolvarea violentă, pe care Europa întreagă a așteaptă, o pregătesc și se încearcă a o mîna cât se poate de departe în viitor, dar' evita cu deservire nu o poate.

Sub această forță silită vor fi guvernul și noi să încercăm a împăca naționalitățile și prin aceasta a delătura cauzele de conflicte interne, care până acum au fost atât de multe.

Bucuros nu vor face-o, sîntem siguri, cel puțin actualii deposedari ai puterii statului nu, dar' în cele din urmă bucuros, sau nebucuros vor tre-

bui să o facă, sau să cedeze locul altora, care vor face-o bucuros, convingși fiind, că așa este bine.

Aceasta este impresiunea, cu care am intrat în noul an de luptă politică.

Ea ne întărește și mai mult în convingerea, pe care am nutrit-o dela începutul activității noastre publicistice, că mai curînd sau mai târziu factorii astăzi hotărîtori în stat, sau vor înțelege din adevărat patriotism, că este un interes eminaminte al statului să pună capăt nemulțumirii naționalităților, sau vor fi constrînși de împingurări să o facă chiar și fără voea lor.

Cele întemplate în anul expirat sînt presemne evidente, că deși nu cea dintăiu, cel puțin a doua alternativă este pe cale de a lua ființă.

Și așa fiind, mai ales acum este datorința noastră, a tuturor luptătorilor români, ca fără preget și hesitare să ne accentuăm sus și tare dreptele și legitimele noastre pretensiuni.

Să spunem franc și verde, să spunem aș și mâne și neconținut ce voim și ce ne trebuie, preținđend totodată, ca franc și verde să ni-se spună și nouă ce ni-se dă și ce ni-se cere.

Așa și numai așa vom pute ajunge la o înțelegere durabilă princiocasă și nouă și țerii și tuturor, ear' dacă nici așa nu vom ajunge, se va ședea cel puțin încă odată a cui este vina, că n'am ajuns.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 3 Ianuarie st. v.

Din parlamentul maghiar.

În ședința sa de alaltăieri, dieta din Budapesta a continuat desbaterea asupra bugetului ministerului de comerț. Referentul comisiunii Dr. Darányi a atins pe scurt schimbările, care s'au ivit în timp de un an în cadrul acestui budget. După el a vorbit Polónyi, care s'a plîns în contra teritorului vamal comun și a laudat virtuțile democratice ale ministrului Baross. Oratorul a făcut apoi încă vreo câteva recriminațiuni, la care s'a alăturat și o modestă întrebare cu privire la atitudinea ministrului față cu societatea de navigațiune pe Dunăre. Deputatul br. Ivor Kaas s'a plîns amar în contra conducerii germane a băncii austro-ungare, asupra consiliului de administrare al căilor ferate austro-ungare, care ar consista numai din deputați liberali, în sfîrșit asupra atitudinii guvernului față cu societatea de navigațiune pe Dunăre, precum și asupra împingurării, că guvernul nu face absolut nimic pentru comerțul și industria ungurescă și nu face nimic, ca comerțul să devină unguresc. Academia comercială e maghiară, dar' bursa e încă tot nemțescă.

Desbaterea generală a fost declarată de terminată și încă pe la 12 oare s'a ridicat ministrul Baross, ca să răspundă atacurilor oratorilor din opoziție. După-ce dl de Baross a combătut prejudițiul, ca-și-cănd teritorul vamal comun ar sta în calea desvoltării economiei noastre, a vorbit despre atitudinea sa față cu societatea de navigațiune pe Dunăre. El și-a ajuns scopul deja prin aceea, că prin concurența căilor ferate de stat a silit societatea la stabilirea unor tarife ieftine, dar' el aspirează, ca după-ce se va fi terminat regularea Dunării, să fie destule vase unguresci pentru comunicațiunea ungurescă. El a împărtășit pe scurt și decursul pertractărilor lui cu reprezentanții societății.

Întrîndu-se în desbaterea specială, aceasta a decurs fără întrerupere până la poziția „comerțului și industriei“, la care s'a desvoltat o discuțiune mai lungă. Mai întăiu a vorbit Vadnay pentru desvoltarea industriei textile. Irányi a intervenit în cesiunea lucrătorilor, ear' Smialkovsky a ilustrat miseria din comitatele de Nord și a indicat măsurile ce ar fi să se iee pentru sanarea rului.

Continuarea desbaterei s'a amănat pe ziua următoare. După absolvirea acestui budget va urma la desbatere bugetul ministerului de agricultură.

Nota rusească cu privire la împrumutul bulgar.

Organul guvernului bulgar, „Svoboda“, vorbind despre nota rusească privitoare la împrumutul bulgar, ajunge la următoarele concluziuni: Rusia afirmă, că actualul guvern din Bulgaria e ilegal. Cu toate aceste e lucru cunoscut, că principele Alexandru, când a părăsit țeara, a numit o regentă, care a fost recunoscută decătră toate pute-

rile, chiar și decătră Rusia. Cabinetul din Petersburg a acreditat pe acest timp pe generalul Kaulbars preținđă această regentă declarată de legală. Ea a luat apoi inițiativa pentru abgerile marii adunări generale, care a des pe prințul Ferdinand și a constituit actualul cabinet. E prin urmare nelegă a afirma, că guvernul lui Stambuloff e ilegal. Ce privesc căile ferate, care după afirmățiunea Rusiei nu puteau să fie hipotecate prin un guvern ilegal, „Svoboda“ răspunde, că acest guvern pretins ilegal a construit căile ferate și le-a dat ca garanță pentru împrumut. În tractatul de Berlin nu se face niciări pomenire de căile ferate bulgare, care pe atunci încă nu existau. Prin acest amestec intenționat în afacerile interne ale Bulgariei, Rusia urmărește un scop cu totul altul; ea voește să răpească Bulgariei mijloacele de existență și creditul din afară, spre a o sili să se plece dinaintea pretențiunilor rusești. Fie cum va fi, Bulgaria se va bucura de credit, il va întări acesta și, în ciuda tuturor intrigilor dușmanilor ei din lăuntru și din afară, va lucra pentru desvoltarea ei.

Încă odată broșura dlui Dr. Lauran.

Dieceasa oradeană, Ian. 1890.

„Nu știe „Tribuna“ ce facem noi aici“, a șis M. Sa Lauran, când în numita faie a fost oarecicum provocat, ca activitatea sa să o îndrepte spre folosul neamului său; și eată că preste câteva zile, cu data 1 Ianuarie 1890, — poate ca răspuns sau tomai provocare — ne surprinde cu o coală de prenumerațiune, provocându-ne a prenumera un alt op scris în limba maghiară, însemnând deodată, că din cele 4 opuri sau broșuri este mai înainte tot în limba maghiară mai are încă exemplare, și care ar dori să se lumineze din ele, pot să capete încă și gratis. — Că să știe rădă își „Tribuna“, că ce face dl Lauran, alătorez aici foaia de prenumerațiune, din care și poate face ceva concept despre activitatea „ad majorem gloriam“ a eruditului canonic.

Ca să ajut însă „Tribunei“ în conceptul ce și l'ar face, trebuie să însemn, că eruditul canonic în fașe s'a nutrit cu sucul prescurilor romănești, a crescut în seminarul român din Oradea-mare, de unde din partea diecesei gr.-cat. oradeane a fost trimis la Roma, acum e canonic gr.-cat. român, unde se creșce o mulțime de tineri, dintre care cei mai mulți capătă proviziune gratis, de sine se înțelege, că la primirea aceleia cel ma ponderos cuvînt e al dînsului, mai încolo directorul preparandiei gr.-cat. din Oradea-mare, afară de aceea între preoți are o mulțime de rudeni, pe care le-a scuit așezat în parochii bune, din aceste toate ori-și-cie își poate face concluziune, că respectivul trebuie să aibă influență mare în diecesă, — oare nu a degenerat în „influență“? — Șo și are, dar' o știe și forța și folosi; spre ilustrare fie de ajuns un cas dela sinodal finit de bunul episcop Pavel, care a voit, ca după norma bisericii orientale să introducă și în diecesa oradeană forurile protopopesce, ceea-ce însă lui Lauran i-s'a părut prea oriental și a adus treaba acolo, că episcopul și ceilalți capitalari cu cățiva preoți față cu Lauran și preoții sătmăreni au rămas în minoritate, — deși toamai preoții sătmăreni înainte de aceea nu cu mult timp au fost cerut în scris forurile aceste, — dar' pentru a-șee astăzi și asupra bunului episcop are influență. Să mai spun și aceea că pe seime Dr. Lauran nu-și sfîrșimă mul' capul cu romanitatea gimnasiunii din Beiuș și că profesază principiul iesuitic.

Ce se ține de cele 5 opuri sau broșuri scrise în limba maghiară, care, — în urmarea celor premise, — preoții diecesei sînt oarecum siliți a le prenumera, nu voi să intru în apăsările lor, pot să fie de cel mai mare interes, sau cel puțin pot să valoreze cît pieptenatul, al căru folos important nimenea nu-l poate nega, însă „când satul arde, baba se pieptenă“, ce va să știe, M.-Ta de canonic Dr. Augustin Lauran? Limba română e exclusă în contra legilor patriei dela toate forurile, la gimnasiul de Beiuș e înfipt cuțitul maghiarizării, în cele trei comune gr.-cat. din diecesa oradeană se scoot cu forța toate tabelele de părete ce nu sînt în limba maghiară, din acel simplu motiv, că acei greco-catolici sciu unguresc, și M.-Tale își pare cuțitul prea timpit. Te dai de ascuțitor cu cutea în mână, — încă 5 deodată, — ca canonic, ca director preparandial, ca rector seminarial, ca preotul diecesei gr.-cat. oradeane, în cinci broșuri areți, că aceia, de care aparțin, sciu excelent unguresc, ba „ad majorem gloriam“ capeți pentru aceasta dela Sătmăreni și peană de aur, ce lipsă e dară în diecesa gr.-cat. oradeană de limba română?

Religiunea gr.-cat. nu știe să fie serios atacată, ba din contră e pus în perspectivă un

episcopatul gr.-cat. maghiar, doar aici întese brosurile? Ai fost crescut pe spese menite pentru Români, ai datorită și servii aceluia, frații maghiari de religioasă catolică nici spiritualmente, nici materialmente nu au lipsă de sprigul M-Tale, de cumva numai nu te vei gera de ceva om providențial, dar și atunci ai să stai la locul destinației. La Români limba e un criteriu, e un talisman, care nu-l lasă să se despartă de religioasă și de datele sale religioase, despozie-l de limbă, și deschis cale la cele mai extravagante concepții religioase până la ateism; eu nu cred să voacă aceste Dr. Lauran, firesc, că nu, el voeces poate episcopie, și oare ca atare, ce încredere, ce alipire, ce dragoste poate să aștepte dela neamul său? Sau doară aceste la Dr. Lauran nu vin în seamă? Sau cugetă, că preții, care numai de dragul polemiilor cu „Rusticus” și alții cetesc numai „Magyar Állam” și le mai place „csu-haja” decât „Doamne 'ndură-Te spre noi”, pot să fie preții adevărați români?

Dar' să știe Dr. Lauran, că de s'ar conjura tot Tartarul cu tot aparatul de topoare și cuțite ajutate de coade și cuți, coadele vor putești, cuțile se vor roade, dar' Românul tot Român va rămâne, eară acela, care intră pe căi rătăcite în staul, nu este păstor, ci va fi urgisit, și vai de acela, care e urgisit de neamul lui, — „exempla sunt odiosa”, dar' cred, că își va aduce aminte de timpurile secretariatului și mai încolo — „dixi et salvavi animam meam”. Diecesanul.

CRONICĂ.

Principesa de Coroană văduva Stefania în Gries. Astăzi sosește Principesa de Coroană văduva Stefania cu o suită de 18 persoane în Gries, în Tirol. Principesa va lua locuință în „Villa Habsburg”, situată pe un loc încântător, unde s'au și luat măsurile de lipsă pentru primirea Ei.

Numire. Filip Frank, candidat de practicanț la percepătoratul reg. din Cula, a fost numit practicanț fără diurnă la același percepătorat.

Statute aprobate. Ministrul reg. ung. de interne a provădut cu clausula de aprobare sub Nr. 81.643 statutele reuniunii de înmormântare a lăcătușilor, mașinistilor, faorilor de instrumente etc. din Sibiu.

Camera advocațională din Timișoara aduce la cunoștință, că advocații Ernest Lăzăr din Lippa, Dr. Șoma Bălint din Buziaș, Emerik Pálffy din Becicherecul-mare și Sigismund Ormos din Timișoara s'au înscris în lista acelei camere, ear' advocații Ștefan Szávits din Becicherecul-mare, în urma morții sale, și Paul Ardényi din Timișoara, la cererea proprie, au fost șterși din lista acelei camere.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közöny” publică următoarele schimbări de nume: Aron Steiner în „Szeloky”; Simion Kohn în „Kis”; Aurelia Landsberger în „Lánth”; Iacob Lup în „Farkas”; Ignatie Perk în „Farkas”; Alexandru Ptacek în „Bárdos”; Bela Puck în „Pallos”; Nandru Lindscheid în „Lendvai”; Mauriciu și Artur Karpeles în „Delmár”.

Noi episcopi rom.-cat. După cum împărtășese „Nemzet”, abatele-canonice Alexandru Dessewffy din Cașovia și canonicul Filip Steiner din Oradea-mare vor fi numiți în curând episcopi, cel dintău al diecelei Ciadadului și al doilea al Albei-Regale.

Ordonanță ministerială în privința influenței. Ministrul de interne unguresc a adresat cătră toate jurisdicțiile din țeară o ordonanță circulară, care cuprinde toate măsurile, care sânt a se lua în contra răspândirii influenței.

Pretori supremi ca directori de bancă. În provincie se întâmplă des, că la înființare de bănci pretorul-suprem al respectivului ținut se alege de director. Ministrul de interne a emis în această privință o ordonanță și a decretat, că în interesul administrării și al serviciului public nu e permis, ca un pretor să figureze și ca director de bancă.

Post de notar vacant. Din comuna Sârbii, pretura Iliei-murșene, ni-se scrie, că devenind postul de notar cercual vacant, pentru ocuparea lui s'a scris în zilele aceste concurs, care s'a publicat în foaia oficială a comitatului „Hunyad”. Terminul de compe-tare este 31 Ianuarie a. c. n. inclusive, alegerea se va efectua în 2 Februarie n. la 11 oare în comuna Sârbii. Salarul împreună cu acest post este 400 fl. anual, 100 fl. bani de curant, 20 fl. pausal de cancelarie, 5 stângini lemne de foc în natură și cam tot atâtea venit laterale. După ce nu este speranță, că concursul se se publice și în foile romănesci, — se awisează toți acei tineri de Români, care, provăduți cu diploma de notar, ar dorii să facă cariera și să se pună în serviciul unui cerc notarial împoporat cu Români.

Tinerimea română din Cojoena va arangia o petrecere împreună cu cântări, declamări și jocuri naționale în favorul bibliotecii școlăie, ce se va ține la 7 Ianuarie st. v. 1890 în sala școlăie române gr.-or. din loc, la care toți stimații binevoitorii din loc și giur sânt cu toată onoarea poțtizi a lua parte. Teodor Ciortea m. p., președinte; Vasile Bojan m. p., notar; George Prigoană m. p., conducător; Vasile Suci m. p., cassar.

Proprietarii de mine străini în comitatul Hunedorei. Proprietarii de mine străini ce s'au așezat în părțile Zarandane, cu excepțiunea societății lui „Klein” din Băița, au hotărât, că vor contribui pentru ținerea în stare bună a șoselei Băița-Brad-Abud în decurs de cinci ani cu câte 15 mii fl. la an.

Pentru cei prea de tot curioși. Oamenii cu desăvîșire nevinovați ni-s'au plâns în mai multe rânduri, că au avut să suferă fel de fel de neplăceri, dacă nu chiar persecuțiuni, pentru notițe, corespondențe ori articoli publicați în coloanele „Tribunei”, și au fost supuși la un fel de inchișițiune, ca să dovedească, că ei nu au relațiuni cu redacțiunea „Tribunei”.

Astfel acum domnul P. Petrovici, fostul actuar al consistorului metropolitan din Sibiu, acum cancelist la judecătoria din Caransebeș, ni-se plânge, că i-se fac fel de fel de miserii, pentru-că se presupune, că d-sa ni-ar fi trimițând informațiuni din Caransebeș, și cere să declarăm, că d-sa nu ne trimite nici informațiuni, nici corespondențe.

Făcând declarațiunea aceasta, credem de cuviință a accentua din nou, că pentru tot ceea-ce în coloanele „Tribunei” se publică fără de subscriere redacțiunea ăiarului primese ea singură întreaga răspundere. — Diarele au fost în lumea aceasta întemeiate și sânt susținute, pentru-ca în coloanele lor publicul să fie ținut în curent despre ceea-ce se petrec. Urmează deci, că redacțiunile sânt datoare a fi bine informate, deci a aduna informațiuni prin ori-și-cine și a primi lămuriri dela ori-și-cine.

E treaba lor apoi, dacă când și cum se folosesc de aceste informațiuni. E deci un exces de curiositate, când oamenii își mai bat capul să afle, dela cine anume luăm informațiunile, când lucrul de căpetenie este numai, ca ele să fie exacte.

Din public.*)

Invitare.

Preaonorății domni membri din comitetul central al „Reuniunii” române de agricultură din comitatul Sibiuului sânt poțtizi pe Joi în 4/16 Ianuarie 1890 la 6 oare seara la ședința ordinară în localul asociațiunii transilvane.

Sibiu, în 2/14 Ianuarie 1890.

Secretarul reuniunii.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiua nu primește răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

(Telegramăle ăiarului „Sieb.-Deutsch. Tageblatt”).

Budapesta, 15 Ianuarie n. Proiectul de lege privitor la revisuirea legii despre incoalat se va prezenta în curând.

Viena, 15 Ianuarie n. Epidemia influenței a mai încetat aici.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 15 Ianuarie n. Secretarul de stat Berzevicy a fost ales deputat dietal. — Îmbolnăvirile de influență s'au îmulțit.

Berlin, 15 Ianuarie n. Situația parlamentară e nelămurită. Circulă fama, că legea despre socialisti va ajunge la toată întemplantarea încă în sesiunea aceasta la desbatere și principiile de Bismarck va participa la desbatere.

Foile condamnă în termeni aspri procedura Anglie față cu Portugalia.

Paris, 15 Ianuarie n. Ședințele senatului și ale camerei au decurs fără nici un incident. Camera a ales pe Floquet de președinte.

Belgrad, 15 Ianuarie n. În ziua de anul nou a cercetat regele pe mama-sa, unde a petrecut timp mai îndelungat.

Cairo, 15 Ianuarie n. Stanley a sosit aici și a fost primit decătră chedivul.

Viena, 15 Ianuarie n. Împrumutul bulgar a fost de șese-ori subscris.

Klagenfurt, 15 Ianuarie n. Aseară a fost un vehement cutremur de pământ. În teatrul îndesat de public s'a iscat mare panică în urma alarmei de foc, dar' nu s'a întâmplat nici un accident.

Madrid, 15 Ianuarie n. Simptomele unei îmbunătățiri hotărâte în ce privese starea regelui durează încă.

Atena, 15 Ianuarie n. Toți președinții dela judecătoria crețense au demisionat. Șakir-Pașă a arestat pe președintele tribunalului din Canea. Agitația e mare.

Londra, 15 Ianuarie n. Mareșalul campestru lordul Napier de Magdala a murit.

În urma îmbolnăvirilor de plumăni în săptămână trecută au fost 1070 casuri de moarte (cu 522 mai multe ca de obicei).

Bibliografie.

„Familia”. Apare în fiecare Duminică în Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Ioșif Vulcan. Anul XXV. Nr. 53 dela 31 Decembrie (12 Ian. n.). Cuprinsul: La Hirlău, de Th. D. Speranță. — Flori albastre, poesie de Smara. — O privire fugitivă asupra literaturii române din secolul 16, 17 și 18., de Aurelia Rubenescu (incheiere). — Nunta păcătoasă, baladă din Bucovina, de M. Vioreșcu. — Irigațiunea sanguină a creierilor în timpul somnului. — Cartea amorului. — Salon: Artă de a face daruri, de Marta. — Bonboane. — Tatăl nostru (ilustrațiune). — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Biserica și școală. — Ce e nou.

„Foaia Diecesană”. Organ al eparchiei gr.-or. rom. a Caransebeșului. Apare odată în săptămână: Duminică. Anul IV. Nr. 52 dela 31 Decembrie 1889 (12 Ianuarie 1890). Cuprinsul: Învitate de abonament. — Ordinațiunea consistorială. — Anul nou. — Ciril, Metodie și adevărul ortodoxiei. (Continuare.) — Igienă. — Mulțumită publică. — Varietăți. — Bibliografie. — Posta redacțiunii. — Concurse.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Licitațiuni:

— 22 Martie st. n. a. c. imobilele lui Paul Dragodan, în Voivodiniț, decătră judecătoria cerc. din Verșeț.

— 3 Februarie st. n. a. c. imobilele lui Ioan Mico, în Macedonia, decătră judecătoria cerc. din Madoș.

— 11 Aprilie st. n. a. c. imobilele lui Ioan Tolcea, în Comloșul-mare, decătră tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 1 Februarie st. n. a. c. imobilele lui Stefan Schröder decătră executorul jud. din Chichinda-mare.

— 17 Februarie st. n. a. c. imobilele lui Armin Deutsch, în Orlovat, decătră judecătoria cerc. din Perlasa.

Edicte:

A se insinua pretenșiunile în 45 de zile: — la rēmasul după Maria Márton (din Letfalén), la tribunalul reg. din Chezdi-Oșorhein;

— la rēmasul după George Horváth, la tribunalul reg. din Oradea-mare;

— la rēmasul după Ioan Dordea (din Bungard) și Rafla Morar născ. Stāngu (din Slinnic), la tribunalul reg. din Sibiu;

— la rēmasul după Tira Bosuic (din Mehala), la tribunalul reg. din Timișoara.

Posturi vacante:

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Tēth. A se adresa în patru săptămāni la autoritățile competente.

— Un post de servitor adj. la tribunalul reg. din Becicherecul-mare. A se adresa în patru săptămāni la autoritățile competente.

Concurs în provincie:

— Contra Adolf Stern în Ghioama. Cnors. cms. Sava Miskovits; massa cēt. Dr. Ludovic Băcsi. Term. de ins 18 Februarie, proc. de licid. 12 Martie.

LOTERIE.

Tragerea din 15 Ianuarie st. n.

Sibiu: 87 24 66 50 51.

Calendarul zilei.

4/16 Ianuarie 1890.

Iulian: Sob. celor 70 de ap.
Gregorian: Marcel.
Soarele: rēsarē 7.48, apune 4.40.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 15 Ianuarie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.9)	Diferența din prețtut	Temperatura după Oatius	Maximul și minimul de temperatură	Direcțiua vântului
730.5	+2.6	-6.4	-3.2 — 8.8	V

Din țeară, 13 Ianuarie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Oatius	Vântul direcțiua	lăcția
Budapesta	759	+1.1	NV	2
Sătmār	762	+5.0	SV	3
Cluj	768	-6.6	V	1
Orșova	760	-0.2	N	1
Timișoara	760	-2.0	SV	1
Arad	760	-4.0	NV	4
Panceleua	760	—	V	1

Sosiți în Sibiu.

La 15 Ianuarie n.

Hotel „Impēratul Romanilor”. Iuliu Stettenhaim, scriitor din Berlin. Lupu Feiler din Aind. Iuliu Heckel, comerciant din Budapesta.

Hotel „Moltzer”. Ioșif Zaglits, căpitan din Petșdorf, Aron Weiss, comerciant din Bistrița. Blanca Nogrady și Iulia Mikulitz din Budapesta.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Abonament. Suspendu Nr. 21.

Joi, în 16 Ianuarie 1890:

Beneficiul doamnei Sofia Müller.

Pentru prima-dată.

„Nigerls Reise nach Paris”.

Farsă cu cânteece de Ed. Pötzl și F. Antony.

Musică de Hans Krenn.

Reprezentată cu succes senșional preste 50 de ori în teatrul ces. teg. priv. „Carol” din Viena.

Economic.

Ministrul de comerțiu Baross despre societatea de navigațiune dunăreană. Cu ocașiunea pertractării budgetului ministrului de comerțiu în casa deputațiilor a declarat ministrul de comerțiu Baross, că asupra lui n'a făcut societatea de navigațiune dunăreană nici un efect. Flota dunăreană va fi gata, dacă va fi trebuința de ea. Comunicațiunea dunăreană nu s'a neglijat de dragul căilor ferate; el a făcut în timpul din urmă însemnate comande de năi și declară, că totul se va face, dacă lucrările de regulare sânt gata, ca Ungaria să fie cu navigațiune ungară, și își va reprezenta și pe Dunăre interesele prin năile sale. În fine a declarat ministrul, că nu se teme cu nici un preț de o înlețegere cu societatea de navigațiune dunăreană. Tendonțioase ar fi vestile, că întreprinderi rusesci sau alte s'ar nisui a-și întemeia domnia la Dunărea-de-jos; aceste vor afla guvernul monarchiei austro-ungare pregătit, pentru de a reprezenta acolo interesele austro-ungare

Comitetul ungar al expoziției agricole din Viena a ținut la 12 Ianuarie n. c. o ședința în Kőztelek. Comitetul a luat cu plăcere la cunoștință o scrisoare a ministrului de agricultură, după care acesta partea cea mai mare a subvențiunii cerute de comitet o a încuviințat. Ministrul îi pune comitetului 35.000 fl. la dispozițiune.

Conversiunea obligațiunilor creditului funciar român. Conversiunea din 7 la 5 la sută a obligațiunilor creditului funciar rural român a fost amănătată până după adunarea generală ordinară a acționarilor, care va avē loc în Februarie.

O măsură privitoare la cestiunile economice și industriale în România. Cetim într'un ăiar din România: D. G. Pēucescu, ministrul domeniilor, a luat o măsură foarte bună în ceea-ce privese cestiunile economice și industriale. Astfel a hotărât, ca în fiecare săptămână să se țină la d-sa acasă o întrunire a mai multor agricultori și industriași, spre a se discuta toate cestiunile relative la aceste bresle.

Proiectele de legi ce se studiază actualmente la ministerul domeniilor din România și care vor fi supuse corpurilor legiuitoare sânt: 1. Pentru exploatarea pădurilor. 2. Pentru codul silvic. 3. Înstituirea unui corp de ingineri ai statului. 4. Tocmelile agricole. 5. Înființarea unei fabrici de conserve la Severin. 6. Organizarea școlălelor de agricultură.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 14 Ianuarie Grâu, hectolitru 76—82 chilo fl. 5.20. până fl. 6.—, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.— până fl. 4.80, secăra 70 până 75 chilo fl. 4.30 până 4.70, orz 62 până 66 chilo fl. — până fl. — oves 42 până 50 chilo fl. 2.20 până fl. 2.80, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.30 până fl. 3.70, mălaiul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20, semēnte de cânepă 48 până 50 chilo fl. 3.— până 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până 6.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pășat de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 15.50, Nr. 4 fl. 13.50, Nr. 5 fl. 11.— silăniță 100 chilo fl. 50.— până fl. 58.—, unsoreea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sēu fl. 32.— până fl. 33.— lumini turnate de sēu. fl. 35.— până fl. 36.—, săpunu fl. 20.— până fl. 24.—, fēn 100 chilo fl. 1.60 până fl. 1.80, cânepa fl. 30.— până fl. 32.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.50, spirțul p. 100 l. % 52 până 55 cr., carnea de vită chilo 40 cr. Carnea de vițel 30 până 46 cr., carnea de porc 42 până 48 cr., carnea de berbec — până — cr., ou 10 cu 30 până 35 cr.

Piața din Mediaș, 14 Ianuarie Grâu hectolitru fl. 5.60 până fl. 6.—, grâu mestecat fl. 4.60 până fl. 4.80 secăra fl. 3.70 până fl. 4.—, orșul fl. 2.50; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 3.75; semēnța de cânepă fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.30 până fl. 1.50; mălaiul hectolitru fl. — până fl. 10.—; mazerea fl. 5.— până fl. 5.00; fasolea fl. 3.50 până fl. 3.75; lintea fl. — până fl. —; chiminul (șecăreua) fl. — până fl. 50.—; sēu brut 100 chilogrami fl. 20.— până fl. 24.—; lumini de sēu vērșate fl. 34.— până fl. 38.— unsoreea de porc fl. 65.— până fl. 70.—; silănița fl. 40.— până fl. 60.—; cânepa fl. 38.— până fl. 40.—; fēn fl. 1.80 până fl. 2.20; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spirțul gradul 55 cr.; carnea de vită chilo 28 până 32 cr.; carnea de vițel 24 până 32 cr., carnea de porc — până 44 cr.

Vîrgul de rimatori în Steimbres. În 14 Ianuarie n. s'a notat: unguresci berani grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei, tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țărănească, grea — cr., până — cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușor 42.— cr. până 45 1/2 cr., romănesci, de Bakony grei 43.— cr. până 45 1/2 cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sērbesci grei — cr., până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48 — cr., transito ușori 47.— cr. până 47 1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 1/2 cumpărăți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Ian. 1890.

Suntuz:	Qualitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Qualitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până		dela	până
Grâu		74	—	79	—	—
Bănățenesc nou		78	8.65	87.0	79	8.75
Grâu dela Tisa		78	8.60	8.65	79	8.70
Grâu de Pesta		78	8.60	8.65	79	8.70
Grâu de Alba-regală		78	8.65	8.70	79	8.75
Grâu de Bácska		78	8.65	8.70	79	8.75
Unguresc de Nord		74	—	75	—	—
Sămēnțe, vechi ori noue		Solul		Qualitatea per hect.		Prețul per 100 chilogr.
Sēcără				70—72		7.85
Orz		Nutret		60—62		6.50
		de vinars		62—64		7.15
		de bere		64—66		8.40
Ovēs				39—41		7.65
Cucuruz (porumb)		bănăț.		75		5.15
		de altsoiu		78		5.05
Meiu				—		5.10
Hrișcă				—		5.30
Marfă de țeară:		Grâu		de primă de toam.	8.56	8.8
		Cucuruz		Main-Inn.	7.73	7.74
		Ovēs		Aug. Sept.	5.19	5.15
				de primă de toam.	7.65	7.67
				Marfă per 100 chilogr.		
Producele diverse		Soia				Oscul
						dela până
Sem. de trif.		Lucernă ungurească		55.—	60.—	—
		franceză		—	—	—
		italiană		—	—	—
		roșie		38.—	42.—	—
Oleu de rap.		rafinat		44.—	44.50	—
Oleu de in						

